

Ihmiskauppa Suomen työelämässä

1. Mitä ihmiskauppa ja työvoiman hyväksikäyttö on?
2. Mistä ihmiskaupan ja työvoiman hyväksikäytön tunnistaa?
3. Miten toimit, jos havaitset ihmiskauppaa tai työvoiman hyväksikäyttöä?

Kontrollin keinot

- Uhkailu
- Kiristys
- Huijaus, erehdyttäminen
- Uhrin turvattoman tilan hyväksikäyttö
- Uhrin hyväksikäyttäjistä riippuvaisen aseman hyväksikäyttö

Alttiita ihmiskaupalle ja muunlaiselle hyväksikäytölle

- Pakolaiset, siirtolaiset ja turvapaikanhakijat
- Niin kutsutut paperittomat ihmiset
- Yhteiskunnan marginaaleissa elävät ja syrjäytyneet ihmiset
- Ulkomaalaiset ihmiset, jotka eivät hallitse olinpaikkansa kieltä eivätkä tunne oikeuksiaan
- Alaikäiset
- Vammaiset ihmiset
- Asunnottomat
- Köyhät
- Epätoivoisessa tilanteessa tai kriisissä olevat ihmiset

IHMISKAUPPA ON RIKOS

Mitä rikollinen tekee uhrille?

- Ottaa määräysvallan
- Värvää
- Kuljettaa
- Vastaanottaa
- Majoittaa tai
- Luovuttaa

Mitä keinoja hän käyttää?

- Käyttää hyväksi uhrin riippuvaista asemaa tai turvatonta tilaa
- Painostaa
- Erehdyttää tai hyödyntää uhrin erehdystä
- Maksaa uhria määräysvallassa pitävälle henkilölle tai ottaa häneltä vastaan korvauksen

Törkeä ihmiskauppa

- Käyttää uhkausta, kavaluutta tai väkivaltaa
- Toimii osana järjestäytynyttä rikollisuutta
- Uhrina lapsi tai uhrilla heikentynyt kyky puolustaa itseään

Hyväksikäyttö-tarkoitus

- Paritus
- Muu seksuaalinen hyväksikäyttö
- Pakkotyö
- Elin- ja kudoskauppa
- Ihmisarvoa loukkaavat olosuhteet
 - Rikollisessa toiminnassa tai kerjäämisessä hyväksikäyttö
 - Pakkoavioliitto
 - Benefit fraud eli etuuspetoksiin liittyvä ihmiskauppa
- Orjuus ja orjakauppa

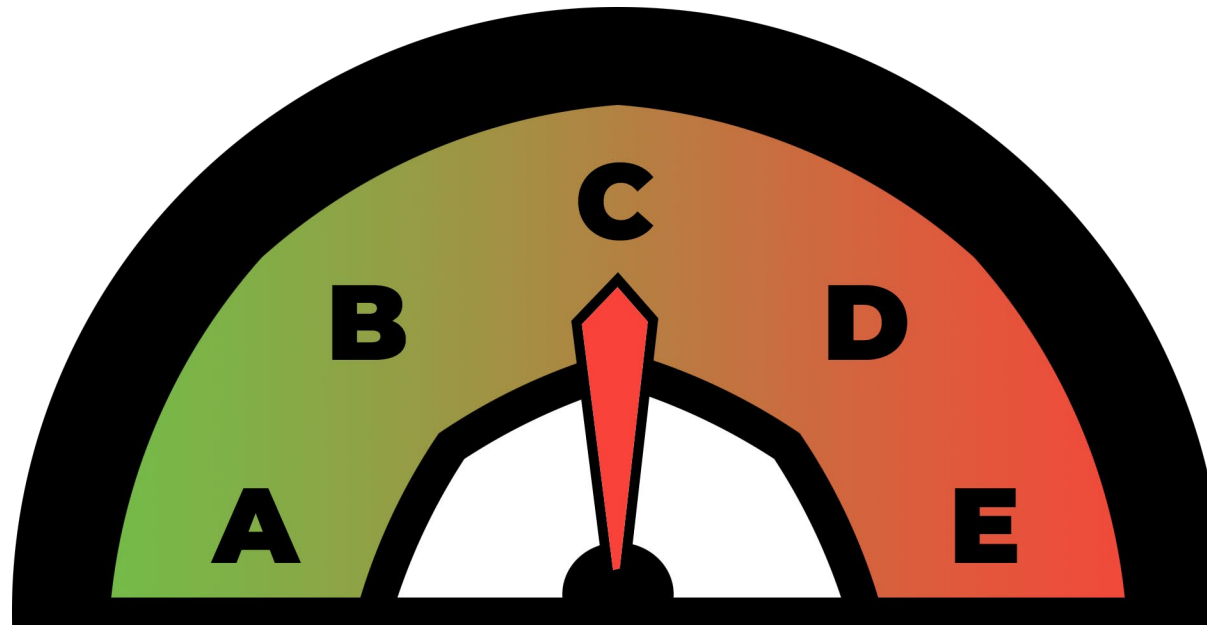
Ihmiskaupan kriteeristö täyttyy

Ihmiskaupan muodot

- Prostituutiossa hyväksikäyttäminen ja muu seksuaalinen hyväksikäyttö
- Pakkotyö
- Rikollisessa toiminnassa hyväksikäyttäminen
- Kerjäämisessä hyväksikäyttäminen
- Pakkoavioliitto
- Elin- ja kudaskauppa
- Lapsisotilaaksi pakottaminen
- Benefit fraud eli etuuspetokseen liittyvä ihmiskauppa

IHMISARVOINEN TYÖ

Kansainvälisten standardien,
ILO:n sopimusten ja kansallisen
lainsäädännön mukaiset
työolosuhteet

VAKAVAA HYVÄKSIKÄYTTÖÄ JA IHMISKAUPPAA

Ihmisoikeus- ja
työoikeusloukkaukset

Hyväksikäyttö jatkuvana

IHMISARVOINEN
TYÖ

A

Kunnollisissa työolosuhteissa työskentelevät työntekijät, jotka työskentelevät yleisesti hyvissä olosuhteissa ja joilla on hyvät asuinolosuhteet ja oikeudenmukaiset palkat.

B

Työntekijät, jotka tietävät, millaiseen työhön heitä ollaan palkkaamassa, mutta joutuvat työskentelemään suhteellisen huonoissa olosuhteissa ja saavat matalaa palkkaa – silti kansallisten työehtojen ja kansainvälisten standardien puitteissa.

C

Työntekijät, jotka tietävät, millaiseen työhön heitä ollaan palkkaamassa, mutta joilla ei ole tarvittavaa tietoa tai kokemusta ymmärtääkseen, että he todellisuudessa päätyvät epäoikeudenmukaisiin työolosuhteisiin.

D

Työntekijät, joita on petetty, painostettu ja johdettu harhaan rekrytoinnin aikana, ja jotka päätyvät hyväksikäyttöä sisältävään työsuhteeseen ja joutuvat uhkauksien takia jäämään työsuhteeseen sekä kestäämään väärinkäytöksiä ja hyväksikäyttöä.

E

Työntekijät, joita on pakotettu ja vakavasti käytetty hyväksi, mukaan lukien henkilöt, jotka on painostettu tilanteeseen, joiden vapautta on riistetty ja/tai jotka ovat kokeneet fyysistä ja/tai seksuaalista väkivaltaa.

VAKAVA
HYVÄKSIKÄYTTÖ
JA IHMISKAUPPA

Lähde: YK:n yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti (HEUNI)

Pakkotyöhön liittyvää ihmiskauppaa on esiintynyt Suomessa mm.

- ravintola-alalla
- siivousalalla
- tehtaassa
- eläintenhoidossa (maatilatyöt)
- luonnonmarjojen poiminnassa
- kasvihuoneissa
- kynsistudiossa ja parturissa
- rakennusalalla
- kotiapulaisen työssä

Työvoiman hyväksikäyttöön liittyviä rikoksia

- Talousrikokset
- Rahanpesu
- Kiristys
- Lahjonta
- Petos
- Etuuksiin liittyvät rikokset
- Työlainsäädännön rikkomukset
- Työturvallisuusrikokset

Lue myös

- Navigoi kohti vastuullista toimitusketjua. Työkalupakki yrityksille työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan ennaltaehkäisemiseksi. Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan Kriminaalipolitiikan Instituutti (HEUNI):
https://heuni.fi/documents/47074104/0/93b+FIN-Toolkit-for-Responsible-Businesses_WEB_09072020.pdf/

Ihmiskauppa Suomen työelämässä

1. Mitä ihmiskauppa ja työvoiman hyväksikäyttö on?
2. Mistä ihmiskaupan ja työvoiman hyväksikäytön tunnistaa?
3. Miten toimit, jos havaitset ihmiskauppaa tai työvoiman hyväksikäyttöä?

tyoelamanpelisaannot.fi/ihmiskauppa

